

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates for Hellyben (local), Vidéken (abroad), and postpaid rates.

Hirdetések díja:

Table with advertising rates for various types of ads and insertion lengths.

Szerkesztőség:

As arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kiadóhivatal:

As „Arad Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

Az új konverzió.

Budapest, július 23.

Mikor állami pénzügyeinkben a megváltást kerestük, Széll Kálmán, Szapáry Gyula gróf, Tisza Kálmán és Wekerle voltak azok, kiket a sors kedvezése megtalálunk engedett.

Fényesen világít ama négy év a modern Magyarország annaleiben, de az arany alapot, melyen felemelkednek, népünk haza fiassága, felvilágosodott politikai érzéke képezi.

Es valóban nem fukar a jutalom, melyet Magyarország pénzügyi becsületességéért, szolidaritásáért s áldozatkészségéért nyert. Tekintélye a világ előtt nagy, s a világpiac, ez a legszorgalmas gazdasági kritikus, elismerte teljes pénzügyi egyenjogúságát.

Es a konverzió nem is fog sokáig várni magára. A Rothschild-csoport, Magyarországnak e hatalmas és kirokába hű barátja, egész apparátusát a rendelkezésre készen tartja a konverzió részére s még csak arra vár, hogy a minden várakozáson felül jól sikerült aratás Isten áldása jó haszonnal exportálva legyen s az 1891. évi költségvetési javaslat meg-

tegye éltető hatását, aztán hozzáfognak a konverzió művének újabb megkoronázásához. Szent István koronája tudvalevőleg két, egygyé olvasztott koronából áll. E szerint konverzióját is kétszeresen megkoronáztatja Magyarország, először érc-czimlekre, másodsor papírban kamatozó adósságaira vonatkozólag.

A valuta szabályozása pedig külön dolog, magától megjön az, amint az aranyászi oly alacsony lesz, hogy a nyerstermény-kivétel nem huz többé belőle jelentékeny hasznot, ami nem is fog nagyon sokáig késmi. A valutát szabályozni kell, ezt nem is fogják elmulasztani; de éppen nem szükséges elhamarkodni az ügyet, mint-hogy a temporizálás által milliókat lehet megtakarítani.

Regále-tulajdonosok figyelmébe.

A pénzügyminiszterium részéről felhívom az érdekelteket, — jelenti a „Pester Correspondenz” — hogy az elkészített, de legalább 1889. december 31-dike előtt már beadott igénybejelentései tárgyát legkésőbb 1890. szeptember 31-ig kérelmezzék, illetve a községek kártalanítási igényüket ugyanezen határidőn belül beadják, annyival inkább, mert a később érkező bejelentések figyelembe vételül nem fognak. Ezen irásbeli bejelentések tartalmaznia kell: 1. A vármegye és község nevét, melyben az italmérsi jog gyakoroltatott. 2. Azon jogok határozott megjelölését, melynek alapján a jog tulajdonosa italmérsi jogát tényleg gyakorolta. 3. A bejelentő nevét és lakását, esetleg ha a bejelentő a kártalanítási eljárás folyamán mást biz meg képviseléstől, annak nevét és lakását. 4. Azon hatóság vagy hivatal megnevezését, mellyel az igény irásban bejelentett s a bejelentés idejét; ha pedig ezen eredetileg elkészített beadott igénybejelentés annak idején az illető hatóság által irásbeli uton visszautasítva a bejelentőnek visszaadott, akkor ezen elutasított igénybejelentés is az elutasító határozattal együtt csatolandó azon bejelentéshez, melyben az ügy újabb tárgyalása kériatik. 5. Végül a községek, mint jogi személyek az esetben, ha 1889. december végeig kártalanítási igényüket előzetesen be nem jelentették volna, az italmérsi jogot nem törvényesen (urbéri jogon) gyakorolták, hanem az egyéb jogcsemenen gyakorolt italmérsi jogot időközben szerezték meg, a jogok az 1888. XXXVI. t.-cz. hatályba lépte előtt történt megszerzésének igazolására a szerzésre vonatkozó eredeti okiratokat is tartoznak mellékelni. A törvény 2. §-a szerint a kártalanítás csakis az 1888. XXXVI. t.-cz. 3. és 8. §-ában megjelölt alapokon, vagyis azon jövedelem alapján eszközöltek, mely az 1882—1889. években jövedelmi adó alá vonott. A kártalanítási igények oly magán regále-tulajdonos részéről való bejelentése, ki igényét előzetesen és legalább

1889. december végeig valamely hatóságnál vagy hivatalnál be nem jelentette, teljesen czéltalan, mert az ily bejelentés az 1890. XXXVIII. t.-cz. értelmében feltétlenül visszautasítottatik.

A csődfelelősségi tárgyalásokról felveendő jegyzőkönyvek után járó bélyegilleték lerovása.

A csődfelelősségi tárgyalásokról felveendő jegyzőkönyvek után járó bélyegilleték lerovása tárgyában a pénzügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi pénzügyigazgatósághoz: Az 1882. évi május hó 10-dikén 27,416. szám alatt a „Pénzügyi Közlöny” 19. számában közzétett körrendelet alapján; a bélyeg és illeték iránti törvények és szabályok 1885. évi hivatalos összesültségében, az illet. díjgyűjtők 24. tétele „csöd” vezérszó alatt felvett határozatok 4. pontja szerint a csődfelelősségi tárgyalásokról felveendő jegyzőkönyvek után járó bélyegilleték minden egyes hitelező, illetőleg meghatalmazottja által külön-külön akként rova ndó le, hogy a tárgyalás alkalmával a csődbiztosnak átadott bélyegjegyek a tárgyalási jegyzőkönyvvel felragasztatnak és az 1881. évi XXXVI. t.-cz. 4. §-a értelmében felbélyegyztetnek. Tekintve, hogy a csődfelelősségi tárgyalásokról felveendő jegyzőkönyvek után járó bélyegilletékek a most mondott módon való lerovása az egyes csőd-hitelezőkre feleltelen kötelezettséget ró, amennyiben a lakhelyükön kívül első csődbírószék helyén gyakran kizárólag a bélyegilleték lerovásának indokából meghatalmazott tartoznak nevezni, illetőleg ennek hiányában a megjelölt veszélynek vannak kitéve, az említett határozatok 4. pontját a gyakorlati élet kívánalmának megfelelően az igazságügyminiszter urral egyetértőleg oda módosított, illetőleg egészített ki, hogy a csődfelelősségi tárgyalásokról felveendő jegyzőkönyvek után járó bélyegilleték az ezen illetékek megfelelő bélyegjegyeknek a csődbjelentéshez való csatolása által is leróható. Ebben az esetben a csődbjelentéshez csatolt bélyegjegyek a csődbiztosnál a felszámolási tárgyalásig elnöki letétképp kezelte- nek, a felszámolási tárgyalás alkalmával pedig az elnöki letétből a csődbiztosnak kiadandó, az utóbbi által a jegyzőkönyvre az illető tétel mellett felragasztatnak. A bélyegilletékek ily módon való lerovása esetén azonban a csődbjelentéses küllapján szemelendő kitéendő: „... kros csődfelelősségi jegyzőkönyvi bélyeg mellékelte”, és ha a bejelentés a csődbiztoshoz postán küldetik, a küldemény borítékán megjegyzendő, hogy az „elnöki letétet tartalmaz.”

A belügyminiszterium ügyosztályainak beosztását Szapáry Gyula gróf miniszterelnök mint belügyminiszter lényegesen módosította.

Eddig a miniszteriumnak nem voltak főosztályai, csak ügyosztályai. A belügyminiszterium a pénzügyminiszteriumhoz hasonlóan osztotta be a belügyminiszteriumot, olyan formán, hogy a nyolc főosztály vezetésevel miniszteri tanácsos van megbízva, a főosztályok alosztályait képező ügyosztályok vezetői részben osztálytanácsosok,

részben titkárok. Egy-egy főosztálynak két ügyosztály képezi alkatrészt. Az első, második, harmadik és negyedik főosztályokhoz tartozó ügydarabok kiadványozásával Szalavszky Gyula államtitkár, a másik négy főosztályával pedig Lukács György címzetes államtitkár van megbízva. A beosztás a következőképpen:

Az I-ső vagyis közjogi osztály főnöke Bezerédj Viktor miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó elnöki ügyosztályt Huszár Kálmán osztálytanácsos, a közjogi Székely Elek osztálytanácsos, a földterhermentesítést Kricsik Sándor osztálytanácsos vezeti. A II-ik vagyis vármegyei főosztály főnöke Torkos László miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó vármegyei ügyosztály helyettes vezetője Szabó Antal miniszteri titkár, a vármegyei háztartási ügyosztály vezetője Huszár Péter osztálytanácsos, a rendezett tanácsú városi ügyosztály vezetője Ede titkár. A IV-ik vagyis községi főosztály főnöke Széll Ignác miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó községi közigazgatási ügyosztály vezetője Forray Ferenc osztálytanácsos. A közjogi illetőségi osztály vezetője Kafka László titkár. Az V-ik, vagyis rendőri főosztály főnöke Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó kihágási osztály főnöke Szubovics Manó dr osztálytanácsos, a rendőri ügyosztály vezetője Lipóczy Lajos osztálytanácsos. A VI-ik, vagyis közegészségügyi főosztály főnöke Grosz Lipóty dr miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó közegészségi ügyosztály vezetője Hartl Alajos dr címzetes miniszteri tanácsos, a kórházi és térbolydai osztály vezetője Buth Károly titkár. A VII-ik vagyis jótékonyági főosztály főnöke Steiner József miniszteri tanácsos, az ahhoz tartozó betegápolási osztály vezetője Korniss Emil gróf osztálytanácsos. Az alapjótékonyági és ügyosztály vezetője Martinovich Elek osztálytanácsos. A VIII. vagyis az árvaügyi főosztály főnöke Kranz József miniszteri tanácsos, az ehhez tartozó árvaügyi közigazgatási ügyosztály vezetője Grünwald Bernát miniszteri tanácsos, az árvaügyi határozati ügyosztály vezetője Vajda Ottó osztálytanácsos.

Amire Vilmos császár nem számított.

Budapest, július 23.

Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el, hogy reklámot ne csináljunk magunknak. Annak idejében sejtettük, és csak egyedül mi sejtettük, legalább nem emlékszünk rá, hogy valaki ezen sejtelmének kifejezést adott volna, míg mi határozottan kimondtuk, hogy

Bismarck herczeg a szociális kérdés miatt, a szocializmus ügyében tartott kongresszus miatt tüőzt össze uralkodójával, nem osztván annak ama vérmes reményét, hogy a szocializmus ügyén palliatív eszközökkel segíteni lehet. Sőt akkoriban kifejeztük ama nézetünket is, hogy ezt a felfogást Európának egyetlen egy tapasztaltabb diplomatája sem oszthatja, s ha mégis bemennek a kongresszusba, hát teszik azért, mert nem akarják a fiatal német császár nehezétését magukra vonni, ámbar meg vannak róla győződve, hogy ennek a kongresszusnak semmi gyakorlati eredménye nem lesz, amint-hogy nem is lett.

Napról-napra jobban megérik benünk ama hit, hogy Európa diplomatái a szociális kérdést eddigéig nem tanulmányozták alaposan és nincsenek vele tisztában. Nemcsak Vilmos császár nincs vele tisztában, de maga Bismarck sincs, mert ha tisztában volna, nem gondolna arra, hogy azt szigorral, számuizetással, vasveszővel el lehet nyomni, valamint Vilmos császár sem híhetné el, hogy helmi aprólkos engedmények által elérhetni a szocializmus tanának mérgefogait. Mert ez egy tan, ez egy eszme, amilyen volt a Krisztus agyában a keresztény, a Mohammed agyában a mohammedán vallás és a Luther és Calvin agyában a reformáció. Ha a bölcsek és tudósok belemennek a vitába, talán még lealkudhatnának belőle, mint Lutherrel tettek, de akkor is akadna egy Calvin meg egy Zwingli, ki a tanok teljes valóságának kiviteleré áldozná föl magát apostolul.

A Vilmos császár reményei azért valószínűtlank, mert ő a társadalom vérében rejlé eme tant aprólkos külső gyógyszerekkel akarván megszüntetni, mint aki nem ismervén a petroleum természetét, a petroleum-éget vízfecskendőkkel akarja eloltani. Mig ellenben Bismarck nem tanult a történelemből, sem az ő, sem a közép, sem az újabb korból. Nem tekintí példának a megváltó keresztire feszítettét, amely isteni mozzanat, amely nőt halál adta meg a kereszténység nimbuszát, melyet a későbbi vértanuk csak emeltek és dicsőbbé tettek. Sem kereszt, sem máglya, sem az újabb kor Sibériája nem arra való, hogy egy-egy gyökert vert eszmét, mely az emberi társadalom átváltoztatására született, kiirtsanak. Azt csak az idők évszázadai s az újabb nemzedékek tágult

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

Július 25.

Erdélyi Örményországban.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Annak a francia újságírónak igaz lehetett, ki szabadságidejének harmadik napján azt írta egy kis bretagnei városkából lapjának Párisba, hogy a nagy csend nem hagyja nyugodni... Ha egyáltalán engedett volna irni a szabadságú konvencionális lustaság, én is úgy keadhettem volna a kis erdélyi városkából, hogy az a nagy csend, mely körülvesz, nem hagyott aludni... A papíron szóantó újságírói foglalkozás ideges izgatottsága olyan megszokottá teszi a nyugtalanságot, a vesződést, az izgalmat, hogy az ember egy csendes kis városban a következetes semmittevés közt mindegyre felriad, hogy a világ megállt körülötte és már nem történik semmi a lapnak, a gyorsan támadó rovatoknak.

S hozzá Szamosújvárra, e kedves, egyszerű fészekbe kerülni! ahol még a levegő is kényelemlől és jóléletről susog. A takaros Armenopolisba, amelynek a sétaterét szívesen ide zónáztatnám a csanádi vasutak palotája elé, ha elérné, s a négyemeletes, óriási épülettömbjét a fegyintézetnek beh nagy hosszánával látók itt Aradon egy sohasé látott nagy kaszárnyának...

Persze, a Rózsa Sándor fejtelten, porladó holtteste s a Farkas Benjamin és hétszáz társának mozgó typusai ott maradvának továbbra is, az életfogytigani vendéglátásra... Legfeljebb a vá-

rosból telepítettek ide azt a pár ezer magyar- nál is magyarabb örményt; ugy példáulásra...

Természetesen, ha jönnek. De erre kevés kilátás volna, mert az erdélyi Örményország benszülöttjének az ő temploma és az ő szülőföldje mindenkifelett áll a szívéhez. Vallásosabb a spanyolnál, és az ősi rögöz úgy ragaszkodik, mint legközelebbi testvére, a magyar. Hasztalan veti az élet árja intelligens eleméit messzi az országba; ha jön a nyár s a vároost övező hegyek zöld takarójáról arad az utczákra az erős hogy levegő, messze földről haza kerül nyaralni a kis faj mástult élő fiatalabb intelligenciája öregestől együtt.

Az idén valóságos invázió volt oda, és az utczákba robozó vasut a viszontlátás sok élénk jelenetét idézte elő közvetve, lomha testének haladtával. S hogy a minden előleges megbeszélés nélkül való találkozás — tíz, nyolcz és öt év múltán, ki hogy mióta hagyta oda a Szamos vidékét — teljes legyen, az „Armenia” derék szerkesztő-tulajdonosa gondoskodott arról, és egy olyan hatalmas lakomát rendezett a lap hazakerült és ott élő munkatársainak tisztelőre, hogy az ember azt hitte, hogy valami jubileumi bankett zaja veri fel a vendégserető házkürtjét, udvarát.

Természetesen a mi speciálisunknak a humoros oldalai képezték a társalgás központját, és nekem sokat kellett röstelkedni kezdő korom gyöngeségeiért, miket a „Bolond Istók” örmény típusában, a derék Afgánisten Vártanában követtem el véreim idegenskedési közt. Szabadkozom is váltig a régi felfogás-

ellen, és bizonykodtam váltig, hogy „Az örmény”-ben minden jelenet meg fogja renegált híremet czáfolni. Idéztém is egy mondatát a czimszerepek. Kiváncsi volt persze mindenki, hogy mennyire javultam.

— A harmadik felvonásban — adtam elő — Vártán ur megérkezett az aradi városigethe, és a vele levő lippei svábnak Fellingernak panaszkodik, hogy nagyon kifáradt. A takarékos sváb rá szól az örményre: — Hát mért nem ült lóvonatra? — Nem szeretem, — válaszol Vártán ur — mert egyszer már üttem rajta és háttal üttem a lovának és felhábaradt a gyamram.

— Zu dumm! — kiált fel Fellingern — hát nem tudott valakit felkérni, hogy cseréljen helyet? — Hát kivel cseréljek helyet, — dörgi Vártán — mikar senki sem volt a kocsiiban!....

A felhangzó nevetésből azt vettem ki, hogy eléggé „javultam”, és ennek bizonyosságát mindjárt reám mertek bizni két új örmény adomát.

Nem rosszak. Az egyikben a fii levelet ir apjának és jelenti, hogy a reá bizott „kommisziókat” mind elvégezte. Így végzi: „Végül pedig kérek, édes apám, küldjél két forintot, mert nagy szükségem van reá.” — Az öreg a választ így kezdte: — Leveledet, melyben két forintot kérsz, — nem kaptam....

A másikban szintén levél és pénz szerepel. A fii kérte anyját, hogy az apja tudta nélkül küldjön neki öt forintot. A levél azonban az apa kezébe

került, és ő válaszában a fii- nak a következőket: — Anyád, tudtomon kívül, küldtél öt forintot....

A helyzet szignatúrája különben a következő három fejezettel jellemezhető az én nyaralásomban: 1. Három óráig tartó fúrlás a Szamosban, egy órai lap- olvasás a kaszinóban, és naponta nyolcz különböző czim alatt evés.

Ott a jó szamosújváriak fuvó-zenekara hiába fújta a Koldusdiákbot az éhes kisasszony áriáját:

„Gyarkam mondja a mama, / Lányok, ma mit eszünk?”

Nevetett neki mindenki.

Spadassin.

Anyja és feleség.

(A „Róbert hadnagy” folytatása.)

Az „Aradi Közlöny” számára francziából fordította: (H. Hjt.) Törös Tivadarné.

XVII.

Az ellélt álma.

A katonai törvénysek már teljes számban volt jelen, mikor Montagny ezredes megérkezett sápadtan és líhegre. Souvageol is ott volt, ittasságában örvendve, hogy valahára boszut állhat Róbert hadnagyon. Nem részletezzük a tárgyalást, amely a szokott rendben és módon folyt le. Minthogy Róbert nem fogadott semmitfele ügyvédet és ő maga is csak a kérdésekre adta meg a szükséges feleleteket, Möriz előléptet és vártalan ügyességgel beszélt barátja ügyében; minden szavát az igazi baráti szeretet adta szájába, úgy, hogy a jelenlevők közül sokan könyeztek és Róbert is derékes szemekkel tekintett hálaival a kerek fiatal tisztre. Souvageol azonban, mikor reá ke-

rált a sor, oly zavart és becsmrő modorban vitte tanuskodását, hogy a hadi törvénysek elnöke többször figyelmeztette, ami azonban mit sem segített, mire az ezredes közbelépett azzal a megjegyzéssel, hogy nem látják-e, miszerint az a férfi itas; erre kivetették a teremből Souvageolt.

Azonban hiába volt minden fáradozás az ezredes részéről, ki a saját állását koczkáztatva, egész másképpen nyilatkozott, mint az első kihallgatáson, és minden örmégtiszteletével igyekezett megértetni a hadi bírósággal, hogy a Róbert bűnet nagy részben az ő rossz bánásmódja okozta; hiába volt a Möriz ékesszólása. Mikor a bírák a tanácskozás után visszatértek a terembe, kihirdették a Róbert hadnagy halálát ítéletét.

Róbertet visszavezették börtönébe. Sokáig ült ott, nem törődve sem a nappal, sem a kívülről hallzó vadászkiáltásokkal. Csak azon az egy gondolatlan tüprengett, hogy mi bírhatta reá az ezredest, hogy egyszerre az ő védelmére szálljon és hogy vajjon nem okozta-e azt anyjának valami lépése. Így természetesen az álmom nem igen lopozott szemeibe és csak reggel felé aludt el tilve az asztal előtt.

Reggel felé zaj támadt az ajtóánál és azon belépett Möriz és Bouguinier szállásmester. Mögöttük jött félkenek egy harmadik személy, akit látve, Róbert ösztönzerőleg hátrált: az ezredes volt. A fiatal tiszt tetetett magát, mintha saorosan fogná a másik kettő kezét; hanem az ezredes arczán oly kegyetlen fájdalom kifejezés láta, hogy megsajnálta és oda nyugtatta neki is a kezét, amit amaz reszkette ragadott meg, hiába igyekezve szőhoz jutni, mert az érzelim összeszorította a torkát. Az ellélt nehány pillanattal meglapelve nézett reá, aztán szomorúan mosolygott.

látókörök módosíthatják avagy reformálhatják, de sem kongressussal kiengesztelni, sem szigorral újat állni nem lehet.

Tökéletesen osztjuk, valamint akkor is osztottuk Bismarck ama nézetét, hogy a fiatal uralkodó föllépése és a szocializmus jogosultságának habár csak föltételes elismerése nem arra való lesz, hogy egy eszmét, egy tant megdönteni segítsen, hanem igenis arra, hogy légvonalat adjon a lappangó tűznek, hogy az föl merjen lobogni nyílt lángban is, amint hogy szóról szóra megtörtént. Azóta oly országokban is fölcsoport a szocializmus lángja, amint például Magyarországon, amelyet a hiszékeny bölcsek és vaskalapok úgy szeretnek tekinteni, mint ahol a szocializmus gyökeret még nem fogott. Ime, az első májusi nagy tüntetés, mely elosztotta a látni nem akarók szeméről a hályogot, s ime, a folyton napirenden levő munkásmozgalmak, melyek azelőtt csak elvétve mutatkoztak.

Igenis, a szocializmus nyílt föllángolásához a Vilmos császár föllépése adta meg a légvonalat. És amint Bismarck most maga kijelenti, ez a kérdés okozta a nézeteltérést közte és uralkodója közt, amely nézeteltérés a Bismarck visszalépésével végződött. Pedig az ő terve sem volt szerencsés, mert az ő terve meg a szigor, az erőszakoskodás volt, mely igen is elnyomhatta volna az ügy nyilvánulását egy ideig, de csak azért, hogy az elnyomattasságban az is erőszködjön és merénylőhöz folyamodjon. A Vilmos föllépése a láng nyílt kitérését mozdította elő, de egyszersmind elejét vette a merénylőnek, ami ha nem vet is gátat az eszme terjedésének, sőt utat enged neki, de talán bölcsebb intézkedés, mint a Bismarck erőszakoskodása lett volna.

Korántsem kell pedig azt hinni, hogy a szocialis kérdés a társadalomra nézve veszedelmes. Igenis veszedelmes, ha a társadalom egyik osztálya a másik osztály érdekeivel szemben állást foglal, de nem veszedelmes, ha ez az érdek szőnyegre kerül, diskusszió tárgyat képezi, s megoldásához a társadalom valamennyi osztálya hozzájárul. Ezt pedig a Vilmos császár föllépése tette lehetővé, míg a Bismarck megakadályozta volna, s így, habár a jelenre nézve nem is, de a jövőre nézve, és pedig a nem remélt és számított alakban, lesz még befolyása a német császár föllépésének.

G. B.

Külföld.

A békekongresszus. Az örök világbékek tiszteletreméltó, de ábrándos barátai e hó 14-én fejezték be a londoni Westminster Town Hallban tartott kongresszusukat. Jellemző, hogy általános lefegyverzést és feltétlen békét hirdető rezolúciók és szónoklatok éppen akkor jutnak a világ tudomására, amikor még

életemet, és nem akarom keresni, minek köszönhetem ezt a hirtelen változást. Hanem itt ki kell jelentenem önnek tanuk előtt, hogy ha egy bizonyos nő, aki méltó teljes tiszteletre, becsületre, önnél reá nézve kompromittáló lépést tett, úgy ez teljesen akaratom ellen történt.

— Tudom... tudom, Róbert ur. Chalandray ur, aki jelen volt a látogatás egész tartama alatt, megmondhatja önnek, hogy én hirtelen határoztam el magamat arra, hogy önt igazoljam a törvény előtt, mert a nő hibába konyörgött.

— Valóban úgy van, — hagyta helyben Möríc — én egy pillanatig sem hagytam el azt a nőt, amióta Toursba érkezett, csak éppen akkor, amikor ügyvédnek csaptam fel, ami, fájdalom, nem sikerült.

— Ah! ezredes ur, barátaim, — felelt Róbert, akinek homloka egyszerre felderült — most már könnyebben lélegez fel és nyugodtan fogok tudni meghalni. — Nem, önnek nem szabad meghalni! — kiáltott föl fájdalmasan az ezredes — elmegyek a tábornokhoz, a miniszterhez; elmegyek a királyhoz. Ők meg fognak engem hallgatni.

Róbert elamult, midőn az ezredes beszélni hallotta egészen másként, mint ahogy ezt vele szemben szokta tenni.

Azután mindnyájan igyekeztek Róbertet bárbírní, hogy legalább védje magát, vagy fogadjon új védet, hogy ez teljesen megváltoztassa a dolgok állását; azonban hiábavaló volt minden szó.

Erre Róbert intett Chalandraynek, hogy vezesse ki Bougnier, aki forró könyveket hullatott. Mikor az ezredes oda nyújtotta kezét, Róbert egy könyvecskét érzett kezére esni.

— Ezredes ur, én nem nehezelek önre többé, amiért némelykor egy kissé szigorú volt velem szemben — szölt Róbert. — Csakugyan? — mormogta az ezredes, nehezen tartva vissza zokogását. — Csakugyan. Isten önrel, ezredes ur!

mindenképpen a semleges kis Belgium békeszerető királya intő szavainak hatása alatt áll, melyek szerint a belgák is akkor cselekszenek legbölcsebben, ha igen szárazon tartják a puskaport. A kongresszus összesen öt ülést tartott. Az első Pratt angol békebarát nyitotta meg, emlékeztetvén a kongresszus tagjait a tavaly Párisban tartott kongresszus azon határozatára, miszerint ezentul minden évben össze kell gyűlni tanácskozársra a békebarátoknak. Ezen határozat folytán gyűltek már most is Londonban össze. Fölemlítette azt a tavalyi határozatot is, hogy egy minden nemzetbeli parlament tagjaiból alakuló kongresszus alakulására kell törekedni, mely a békebarátokhoz csatlakozva, azok tervei megvalósítását nagyban előmozdíthatná. Azután Fieldnek adta át az elnöki széklet, ki onnan igen diszes gyűlést felett tarthatott szemlélt. A kongresszus tagjai közt tulnyomó számmal voltak az angolok és amerikaiak, az utóbbiak részben a szép nemhez tartoztak. Volt ezenkívül néhány francia, német, dán, svéd és egy osztrák békebarát is jelen. Az osztrák, a lengyel születésű Kozłowski volt, aki egyik ülés folyamán nemcsak hűvel és keményen kelt ki a mind nemzetközibb jellegű föltant személtizmus ellen, s a békebarátok kongresszus föladatai közé sorozta azt is, hogy a zsidóüldözéseket, amennyire teheti, megakadályozni segítsen. Egy Lawson nevű békebarát nagy elégtétellel vélte konstatalhatni, hogy a kalandos gyarmati politika ellen immár úgy a francia, mint a német nép is hatályosan érezteti ellenszenvét — s így egy háborút rejtő veszedelem csökkenőben van. Hoztak ezenkívül igen sok rezolúciót, némelyet olyan élénk vita után, hogy az emberekben rejlő háborus hajlam létezésé iránt az objektív figyelőnek semmiféle kétsége sem lehetett. A rezolúciók általában a békebarátok ismeretes eszmékében mozognak: nemzetközibb jellegű, fölkérése a monarchiának és parlamenteknek a békében maradásra és lefegyverzésre, a háborúellenes jogának elvétele a monarchiától stb. Ujabb mozzanatok vannak azokban a rezolúciókban, melyek közül az egyik a hátrám-sorompók eltörlését és a feltétlen szabad kereskedést kívánja, a másik pedig arra inti a civilizált nemzeteket, hogy az exotikus vad népek közé ne vigyjenek fegyvert és pálkát. Sokat pengették a szocialis reform szükségét is és sürűn s rokonszenvesen emlékeztek meg a fiatal német császárról. Meg is fogják őt kéri, hogy eressze haza a hadseregét, amit azonban az valószínűleg nem igen fog megtenni. Miután még kivétel nélkül minden kisebb államok neutralitását és békétársaságok alakítását sine conditio sine qua non-nak jelentették volna ki, tisztelegtek a londoni lord-majornál a Mansion house-ban és szétosztották. Dumass-Fouchet francia békebarát kongresszuson a füstnélküli lőporra is tett egy elmés megjegyzést. „Eddig — mondá — milliórdjaink a havi budget révén füstbe mentek; most már ezt sem mondhatjuk, mert az új lőporra költetnek el, annak pedig nincs füstje.”

Legujabb posta.

— Pejacsevich gróf emlékezete. A hivatalos „Reichsanzeiger“ nagyon melegen emlékezik meg Pejacsevich gróf lovassági tábornokról. Az osztrák-magyar hadsereg — írja a nevezett lap — az elhunyt tábornokban legkiválóbb és

Erre az elitelt egy székre ült az asztal elé, elnémulva és lehorgaszva fejét. E pillanatban az ezredes heves kisértezt érzett, hogy Róbert lábai elé boruljon és valjha be életének, fiatal korának bűnét, hanem valami benső érzés visszartartotta és szomorúan hagyta ott a szük czellát.

A hercegné is megjelent másnap a börtönben, és nem szükséges leírunk a fájdalmas jelenetet, ami a nő és fia közt folyt le. Möríc csak nehezen bírta kivézni a szegény, elgyötört anyát.

Róbert, egyedül maradván, a fáradságtól mély álomba merült. Almában már végrehajtottak rajta az ítéletet; látta, mint jönnek utána, mint veszik czélba fejét... Erre fölebredt és körülötte egy egész sereg különböző alakokat látott. Az egyik alak kihirdette előtte, hogy de Saues herceg fáradozásainak köszönheti a kegyelmet; mire a herceg előlépett, karján a hercegnével, akinek arca ragyogott, és szeméit könyvek borították el.

— Nemcsak a megkegyelmezését hozom, uram, — szölt a herceg, — hanem azt a hirt, hogy a király megengedte, hogy ezentul az én fiam legyen és a de Saues herceg nevét viselje. En azt hiszem, most már de la Roche-d'Eon márkiné sem tagadja meg de Saues Róbert hercegtől Klára unokájának a kezét.

Fájdalom, az örömet talán csak egy ember nem élvezheti: az ezredes, aki nagy lábzan fekszik, és az orvos nemcsak az agyáért aggódik, hanem életéért is. Róbert leborult a herceg lábai elé és megragadva annak, ugyszintén a hercegné kezét, forró csókokat illesztett azokra.

Ó tehát ezentul mindig és nyíltan szeretheti anyját, és álmadozásainak édes tárgyát, Klárát!...

(Vége.)

legnépszerűbb tisztjét egyikét vesztette el. Elhunyt Magyarországra nézve nem egykönnyen pótolható veszteség. Birtokainál és más összeköttetéseimél fogva oly közel állott a magyarokhoz, hogy őt egészen a magukénak tekintették. De Németország is megbízható, őszinte barátot vesztett Pejacsevich grófban, ami annál nevezetesebb dolog, mert 1866-ban egy német golyó fosztotta meg őt jobbkarjától. De lojális katonajelleme nem tudott rosszul indulattal viselkedni az ellenfél iránt, mely emberül megálta vele szemben helyét, sőt inkább kiváló része volt abban, hogy feléledjen és erősödjék az osztrák-magyar hadseregben a jó bajtársi viszony Németország iránt.

— Politika a fehér asztalnál. Belgrádból jelentik, hogy a királyok elutazása előtt fényes udvari ebéd volt kedden, a melyen a regensek és a miniszterek is résztvettek. Ebédközben Milán király és a miniszterek megvitatták a függőben levő összes kérdéseket, még pedig mindkét félnek teljes meglegedésére.

Táviratok.

— Személyi hírek. —

Budapest, jul. 24. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter hosszabb ideig nem fog kihallgatást adni; helyette Czorda Bódog államtitkár fogja minden csütörtökön déli 12-től délutáni 2 óráig a kihallgatásokat megtartani.

— A jövő évi költségvetés. —

Budapest, jul. 24. (Saj. tud. táv.) A pénzügyminiszterben ez idő szerint a bányászati költségvetésére vonatkozólag folytak a bányagazgatókkal a tanácskozások. Mihelyt a tanácskozások befejeztetnek, a pénzügyminiszterium egész költségvetése, azután pedig az egyes miniszteriumok költségvetései fognak egybeállítani, úgy, hogy az 1891. évi összköltségvetést már a jövő hó végével a miniszteri tanács tárgyalás alá veheti.

— Czegléd új polgármestere. —

Czegléd, július 24. (Saj. tud. táv.) A ma tartott városi közgyűlésben, melyen Földváry alispán elnököt, Gubod y Ferenc egyhangulag, nagy lelkesedéssel polgármesterré választották.

— Előkészületek a király fogadására Bihar-megyében. —

Nagyvárad, jul. 24. (Saj. tud. táv.) Bihar-megyei törvényhatósága ma Döry br. főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgyát ő felségének szept. 12-ére tervezett látogatása képezte. A főispán előterjesztése szerint ő felségét 52 tagú küldöttség fogadná és a megye nevében a küldöttség vezetője Döry főispán fejezné ki hódolatát. Az előterjesztést a közgyűlés lelkesedéssel fogadta. A közgyűlés tagjai lesznek: Döry br. főispán, Schlauch Lőrincz és Pável püspökök, Tisza Kálmán, Tisza István, Beöthy alispán, Beöthy Algernon, Rezey, Véghs, Szunyogh, Ertsey képviselők és a törvényhatóság meg a tisztviselői kar előkelősei. Székelyhídon külön küldöttség fogadja és üdvözlöi a királyt. A közgyűlés felhatalmazta az alispánt, hogy a megyei utakat felülvizsgálja és igazítsa helyre; az ehhez szükséges költséget a legközelebbi közgyűlés fogja kiutalványozni.

— Tízmillió kölcsön. —

Buenos-Ayres, jul. 24. (Saj. tud. táv.) Hir szerint egy londoni bankocport kész az argentiniai kormányval 10 millió font sterlingnyi kölcsön-ügyletet kötni.

— Sztrájk Barcelonában. —

Barcelona, jul. 24. (Saj. tud. táv.) Több mint 2000 sztrájkoló gyárimunkás, köztük nagyon sok asszony, tüntetett tegnap az utcán. A csoportosulók a polgár-gárda szétszórta. Barcelona kormányzója proklamációt bocsátott ki, amelyben eltiltja a tüntetéseket és az utcákon való csoportosulást. Több gyár zárva van.

— Napjárás. —

Julius 25. Péntek. Róm. kath. napjár: Jakab. — Protestáns napjár: Jakab. — Görög-orosz napjár (Julius 13.): Gábor. — A nap két 4 óra 29 perczkor, nyugszik 7 óra 43 perczkor.

— Időjárás. —

Légnyomás: reggel 7 órakor 762.6 mm., délután 2 órakor 760.6 mm. Hőmérők: reggel 7 órakor C° -12.9, délután 2 órakor C° -12.3. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor ÉN. l. délután 2 órakor ÉN. 4. Félhózat: reggel derült, délután többnyire borult. Csapadék az utolsó 24 órában: 8 mm.

A kiállításról.

Az aradi kiállítás művészeti osztályának egyik díszét fogja képezni az a két tárgy, melyet Hosk Kálmán, városunk szülője, festőakadémikus állít ki. Az egyik tárgy Zala Györgynek, a vértanuszobor megalkotójának egy pompás gipsz-szoborműve: Pilópetes. A római

hős éppen egy kígyót fojt meg, mely lábába készül harapni. Ugy a hős arckifejezése, mint a kígyó halálúsája pompásan van visszaadva.

A másik tárgy Margittay Tihamérnak egy pompás genre-képe. A közőség még emlékeztethet az aradi képiállásra, melynek sorsjátékán sokan versenyeztek egy pompás kis képer, melynek czime „Vasárnapon“ volt. A vergóniás ünnepő ifju akkor nagy hatást keltett.

Ehhez hasonló a kiállított kép is, melynek czime: „Szaprisztu“. A kép egy szerelmes urat ábrázol, ki mohón igyekszik olvasni egy szerelmes levelet, de folyton tüszkölnie kell a nátha miatt s e miatt dühös lesz s szinte hallani véli az ember, amint e miatt káromkodik: Szaprisztu!

Schönthal Gyula valóságos alkalmi-induló-készítő. A 33. gyalogezred bevonulására irt egy indulót s most a kiállítást is megindulóza, még pedig igen csinosan. Az indulónak magyaros ütemet és zenét sikerült adnia. A mű néhány nap mulva közre fog bocsátatni.

Bethlen András gróf földmívelési miniszter tegnap küldte meg a kiállítási bizottságnak az általa ígért 6 darab ezüst érmet, melyek a gazdasági szakcsoportok egy-egy legkiválóbbjének adatak ki.

Baross Gábor iparügyi miniszter érmet ígért, melyek még nem érkeztek meg.

A földmívelési miniszter által küldött érmeik igen csinosak. Az érme egyik oldalán 6 Felsőe a királyi domborművi arcképe áll e felirattal:

„I. Ferencz József, Magyarország apostoli királya.“

A másik oldalt a magyar koronás czimer foglalja el, és ez oldal felirata ez:

„A földmívelési ipar terén szerzett érdemek elismerésül.“

Kiállítási album is lesz. A kiállítás szerződött fényképeze Papp Béla fényképező a kiállítás épületeit és az összes kiállítást, még pedig kis és nagy alakban, s azt albumba összefoglalva, elárulítja. A kisebb albumok ára 50 kr lesz, a nagyobbak pedig 2 vagy 5 ft.

Az egyes épületekben a munka csak most indult meg istenigazában. A borpavillon is lakókat kapott és ott most már bort és sört is mérnek ki. A főépületben számos kiállító elhelyezte tárgyait.

A bányászati és gazdasági épület szintén megnevesült. Az óriási malomkövek szelid szomszédságában biztos érzik magukat a csinos üvegédényekben kiállított magvak.

A terem közepét a csanádmezei gazdasági egyesület csoport-kiállításá foglalta el. Az egyesület védőszárnyai alatt a csanádmezei gazdák és birtokosok gyönyörű terménye el állították a paszulytól kezdve a legpompásabb aczós buzáig.

E csoporttól balra pompás csoportot rendezett be gazdasági terményekből Schulkovszky József Mária herczeg pankotai uradalma. Itt már nemcsak magvak, de gyönyörű kalászkok is vannak kiállítva. Különösen gyönyörű a buza, meg a zab.

E nemben még több kiállító nincs.

A kiállítás e részében pompás Thaszary Bokross László magyar gyapot-fája, mely gyönyörű példány. A mellékelt tablazon aradi uri emberek bizonyítják, hogy ők ezt az idegen égjábeli növényt felnöni látták és hogy az tökéletesen valódi „magyar“ növény, mely Aradon termett.

Ez épület másik osztályában óriási darab közsének, vaskövekből készített kupolák, kályhák és más bányászati termények vannak kiállítva.

Ugyane teremben van a magyar aszfalt-részvénytársaság csoportos kiállítás. A társaság természetben bemutat aszfalt-terményt, cementport, továbbá egy darab kikészített „járdát“, makadám „kocsintat“ és cementburkolatot.

A gazdasági gépek számára épült pavillon sem úras már. A sok trieur, szecsavágó gép, morzsoló, répvágó etc. ott díszlik a jámbor ekék, vetőgépek között, szomszédjában a dynamo-eletrikus gépnek, mely a kiállításához a villanyvilágítást fogja szolgáltatni.

A kiállítási bizottság, illetve az igazgatóság elhatározta, hogy erősebb gyermekekből egész hadat toboroz össze. E gyermekek künn fognak állani a vasuti állomáson a vonatok megérkezésekor, rendszeresen számozott siphakkal és az illető vendégeket szállásukra kalauzolják, magukkal vivén azoknak kézi csomagjait. E csomagok viteleért a rendes hordárjait szedhetik.

Ki is dobolták, ez uton is felhívja a haj-

landó szülöket a bizottság, hogy az említett czélra bejelenték nála gyermekeiket.

A háziipar szintén szépen lesz képviselve kiállításunkon. Tegnap Aradra érkeztek: Bartók Lászlóné Csabáról, Koszilke Lipót pedig Vingaról, s az egyik a csabai, a másik pedig a vingaró napszoba berendezéséhez már hozzá kezdett. E szobák el lesznek látva nemcsak az illető nép butoraival, hanem annak háziiparcikkeivel is, és a kiállítás egyik érdekes részét fogják képezni. E szobák kedden és szerdán már teljesen berendezve és láthatók lesznek.

A kiállítási bizottság 10 aradi tagja vasárnap Szegedre utazik, hogy ott személyesen meghívja: a főispánt, a polgármestert, a kerekedelmi és iparkamara és az ipartestület elnökét.

A kiállítási kerítéshez igen diszes, tornyocskákkal ellátott kaput készítettett Probszt Károly és fia. A kiállítási bizottság csak az anyagot adta, a szép munkát a czég teljesen ingyen készítette el, ami dicseretére válik.

A jury-szoba részére a bizottság be fogja szerezni Baross Gábor miniszter bronz mellszobrát és krétarajzu arcképét.

Aradon, dacára a szabályrendeleteknek, szokás a hirdetésmények letétele és még inkább azok beragasztása.

E bajon segítettő, a kiállítási bizottság két óriási hirdető zászlót állít fel. Egyiket a Petőfi-, a másikat a megházház-utca bejáratánál fogják felállítani.

A kiállítási és idényjegyek kiadása megkezdődött. Szombaton készen lesz a kiállítás kapuja és ekkor a területet teljesen elfoglalják zásznai. A bizottság tehát figyelmezteti a kiállítókat és a közönséget, hogy szombattól, illetve vasárnaptól kezdve csak belépti-jegygyel lehet a kiállítás területére lépni.

HIREK.

A gyalogsági főfelügyelő Aradon.

— Saját külön tudósítónktól. —

Arad város lakói talán nem is méltatják eléggé azon körülményt, hogy König Gusztáv báró tábornagynagy és gyalogsági főfelügyelő közöttünk idözik; pedig König báró hadseregünk egyik legkiválóbb alakja. Aki az aradiak közül meglátta a tábornagynagyot, lehet, hogy tüget sem vetett rá, mert bizony ő nem igen jár tábornoki díszben, hanem egyszerű ezredesi egyenruhában jelenik meg, és egy szimpla öreg ezredesi ki venne észre? Hogy az ezredesi egyenruha ezen esetben több a tábornagynagynál, a nem katoná nem sejt, mert hát nem tudja, hogy ez annyit tesz, hogy a tábornagynagy a legnagyobb katonai kitüntetés részese, amennyiben ezredtulajdonos, és mint ilyen, saját ezredének egyenruhájában jár, már pedig az ezred állományában az ezredesnél magasabb rang nem létezik. Ő Felsőe a király is rendszeren csak ezredesi egyenruhában jár és külföldi uralkodók, ha látogatába jönnek hozzánk, felöltik osztrák-magyar ezredesi ezredesi uniformist. König tábornagynagy különben a szimplább egyenruhában is hatalmas parancsnoki alak és már külseje is rávall azon magas rangfokozatra, melyet a hadseregben elért. A gyalogsági főfelügyelő a hadseregben Albrecht főherczeg tábornagy után a legelső, tehát ő Felsőe is beleszámítva, rangban a harmadik. König báró egykori bécsi hadtestparancsnok, mely minőségben Rudolf trónörökös volt egy ideig helyettese; mint gyalogsági főfelügyelő, a trónörökösutódja, és már ezen körülmény is mutatja, mennyire kegyben áll az érdemes tábornok ő Felsőégénél. A legközelebbi háboruban König bárónak bizonyára kiváló, talán fővezéri szerep jut majd, mely szerepre ő nagy katonai multjánál és kiváló képességénél fogva bizonyára hivatva is van. Ő Excellenciája különben igen lágy szívű és kedélyes ember, és a társalgásban teljesen feszelen. Alantas tisztelekkel éppen olyan barátságosan érintkezik, mint a tábornokokkal, és szerény polgár emberrel is nem lóhátról beszélget csak, hanem egész rendszeresen elgyedik a diskurzusba, mintha mindenki, aki érintkezik vele, egyenrangú is volna vele. Örvendünk, hogy városunknak is jutott az a szerencse, hogy falai között láthatta hadseregünk egyik erős támaszát és oszlopát, és reméljük, hogy házi ezredünk kinyerte ez alkalomból a főfelügyelő elismerését.

König báró főfelügyelő jelenlétében a temesvári tüzérezred négy ütőgépnek hadi czéllövészetre tegnap délelőtti esett meg a zádorlakai rengeteg gyepen.

A czéllövészetre már előzetesen kikészítették a terepet, kimérve a távolaságokat, katonabőrököt állítva ki és mindenfelől meggátolva az esetleges közlekedést.

König báró főfelügyelő jelenlétében a temesvári tüzérezred négy ütőgépnek hadi czéllövészetre tegnap délelőtti esett meg a zádorlakai rengeteg gyepen.

A czéllövészetre már előzetesen kikészítették a terepet, kimérve a távolaságokat, katonabőrököt állítva ki és mindenfelől meggátolva az esetleges közlekedést.

König báró főfelügyelő jelenlétében a temesvári tüzérezred négy ütőgépnek hadi czéllövészetre tegnap délelőtti esett meg a zádorlakai rengeteg gyepen.

A czéllövészetre már előzetesen kikészítették a terepet, kimérve a távolaságokat, katonabőrököt állítva ki és mindenfelől meggátolva az esetleges közlekedést.

König báró főfelügyelő jelenlétében a temesvári tüzérezred négy ütőgépnek hadi czéllövészetre tegnap délelőtti esett meg a zádorlakai rengeteg gyepen.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.						Aradról-Temesvárra és vissza.						Aradról-Gurahonczra és vissza.							
Állomások		Személyvonat	Gyorsvonat	Személyvonat	Vegyesvonat	Állomások		Vegyesvonat	Vegyesvonat	Állomások		Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások		Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad	indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	6.46 reg.	Arad	indul	6.41 reg.	12.20 d. u.	Temesvár	indul	5.25 reg.	12.53 d. u.	Budapest	ind.	8.15 d. e.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.0 d. u.
Kurtics	"	12.37 "	8.10 "	9.36 "	7.25 "	Uj-Arad	"	7.9 "	12.44 "	Orczfalva	"	6.37 "	1.59 "	Almás-Alcail	"	4.39 "	4.39 "	3.41 "	12.53 "
Csaba	"	1.54 "	8.14 "	11.05 éjjel	8.51 d. e.	Németság	"	7.31 "	1.9 "	Vinga	"	7.34 "	2.26 "	Borosb.-B.	"	5.16 "	5.16 "	4.18 "	1.43 "
Szolnok	"	4.47 "	11.51 "	2.25 reg.	érkezik	Vinga	"	7.58 "	1.37 "	Németság	"	7.25 "	2.43 "	Kétegyháza	"	5.35 "	5.35 "	4.41 "	2.11 "
Budapest	érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.59 "	érkezik	Orczfalva	"	8.14 "	1.54 "	Uj-Arad	"	7.51 "	3.16 "	Borosjenő	"	5.46 "	5.46 "	4.54 "	2.30 "
Bécs d. e. t.	"	6.05 reg.	7.00 este	1.10 d. u.	—	Temesvár	érkezik	9.08 "	2.53 "	Arad	érkezik	8.15 "	3.30 "	Körök	"	5.42 "	5.42 "	4.58 "	3.27 "

Budapestről-Aradra.						
Állomások		Személyvonat	Gyorsvonat	Személyvonat	Vegyesvonat	Vegyesvonat
Bécs d. e. t.	indul	11.00 éjjel	8.00 reg.	3.25 d. u.	—	—
Budapest	"	8.15 reg.	2.00 d. u.	9.40 este	—	—
Szolnok	"	11.18 d. e.	4.20 "	1.2 éjjel	—	—
Csaba	"	2.18 d. u.	7.47 este	3.55 reg.	4.40 reg.	4.03 d. u.
Kurtics	"	3.23 "	7.46 "	5.01 "	6.11 "	6.12 este
Arad	érkezik	3.50 "	8.10 "	5.27 "	6.45 "	6.45 "

Aradról-Gyulafehérvárra és vissza.								
Állomások		Személyvonat	Személyvonat	Vegy. vonat	Állomások	Személyvonat	Személyvonat	Vegy. vonat
Arad	ind.	4.10 d. u.	5.50 reg.	2.20 d. u.	Predóll	ind.	9.12 éj.	9.12 éj.
Győr	"	4.48 "	6.23 "	3.05 "	Brassó	"	10.32 "	4.00 reg.
Paulia	"	4.58 "	6.34 "	3.22 "	Kolozsvár	"	11.02 "	8.30 d. e.
Radna	"	5.16 "	6.52 "	3.39 "	Törvis	"	4.51 reg.	12.59 d. u.
Soborsin	"	6.33 "	8.20 d. e.	4.00 reg.	Gyulafehérv.	"	5.27 "	1.39 "
Maros-Illye	"	7.38 est.	9.32 "	4.30 reg.	Piski	"	7.10 "	3.37 "
Déva	"	8.14 "	10.18 "	4.50 reg.	Déva	"	7.28 "	3.53 "
Piski	"	8.43 "	10.44 "	5.00 reg.	Maros-Illye	"	8.10 "	4.43 "
Gyulafehérv.	érk.	10.10 éj.	12.19 d. u.	5.10 reg.	Soborsin	"	9.17 d. e.	5.56 "
Törvis	"	10.44 "	12.58 "	5.20 reg.	Radna	"	10.38 "	7.35 est.
Kolozsvár	"	4.53 reg.	5.28 "	5.30 reg.	Szolnok	"	10.51 "	7.50 "
Brassó	"	5.20 "	10.31 éj.	5.40 reg.	Paulia	"	11.03 "	8.03 "
Predóll	"	6.45 "	8.45 reg.	5.50 reg.	Győr	"	11.03 "	8.03 "
Arad	érkezik	—	—	—	Arad	érkezik	11.38 "	8.38 "

Mezőhegyesről-Kétegyháza és vissza.						
Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes	indul	8.35 reg.	7.30 este	Budapest	indul	9.40 este
Kamarásmajor	"	8.48 "	7.41 "	Kétegyháza	"	4.35 reg.
Kovácsbánya	"	9.15 "	8.06 "	Bánkut	"	4.52 "
Bánhegyes	"	9.38 "	8.28 "	M.-Bodzás	"	5.04 "
M.-Bodzás	"	10.00 "	8.49 "	Bánhegyes	"	5.20 "
Bánkut	"	10.15 "	9.03 "	Kovácsbánya	"	5.6 "
Kétegyháza	érkezik	10.35 "	9.20 "	Kamarásmajor	"	5.58 "
Budapest	érkezik	7.45 "	5.50 reg.	Mezőhegyes	érkezik	6.10 "

Pályázati hirdetés.

A ménesi m. kir. vanczellériskolánál az 1890. évi tanévben 4 egész és 6 fél, esetleg 7 egész ösztöndíjas és több saját költségű helyre jövevények, melyre az alább jegyzett feltételek mellett ezennel pályázat hirtetettik.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és a nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszteriumhoz címzett pályamunkák folyó évi szeptember hó 10-ig a ménesi m. kir. vanczellériskola igazgatóságához benyújtandók és azokat a következő okmányokkal kell fűzölni:

1. 16-ik évet betöltött életkorú igazoló okmány (keresztlelél).
2. Ép, egészséges, munkabíró testalkatot és védhimművel való beajtást igazoló orvosi bizonyítvány.
3. Legalább 4 elemi osztály jó sikerrel való végzést igazoló iskolai bizonyítvány.
4. Szülői vagy gyámii beleegyezés és írásbeli nyilatkozat, hogy a felvett növendék a 3 évi tanulmány alatt a szükséges ruházattal ellátva és a tanulmány bevételeire elvont nem hagyja el.

Megjegyzetük: hogy a teljes ellátást nyújtó ösztöndíjasok olyanok adatait, kik vagyontalanságukat hatóságai szegénységügyi bizonyítvánnyal igazolják. Kik ezt nem tehetik, azok fél ösztöndíjjal nyerne akként, hogy az évi ellátásért (t. i. élelmezés és mosásért) 75 frt azaz hetvenöt forintot tartoznak az igazgatóság kezéhez 3 egyenlő részletben, három havonként előre befizetni. A saját költségeik hasonló részletekben évi 150 frtot fizetnek. Lakást, fűtést, világítást a növendék díjtalanul nyer, valamint tandíjat sem fizet.

Ménes, 1890. július hó 20.

A m. kir. vanczellér-iskola igazgatóságától.

515-2-3

Hirdetmény.

A phylloxerának ellenálló amerikai szőlővesszők kiosztása, illetőleg azoknak a szőlővetőzetek és egyesületek, hatóságok vagy községek által létesítendő szőlőtelepek céljaira díjtalanul leendő adományozása tárgyában a nagymélt. földmivelésügyi miniszterium 21628-VII. 1800. sz. rendeletével a következő intézkedést tette:

Az állami szőlőtelepeken a jövő 1891 év tavaszán rendelkezésre állandó amerikai fajta szőlővesszők első sorban a közérdeklő célokra létesítendő szőlővetőzeti egyesületi, hatósági vagy községi amerikai szőlőtelepek létesítése és beültetése céljából való díjtalan adományozásra fognak felhasználtatni akként, hogy a beültetésre szükséges vesszőanyag díjtalanul fog adományoztatni minden oly esetben, a hol valamely szőlővetőzeti egyesület, hatóság vagy község hiteles módon igazolja, hogy a tervezett amerikai szőlőtelepeket tényleg létesíteni és céljának megfelelően kezelni fogja és így az adományozandó vesszőanyagot — a kérelemhez képest — valóban a közérdeklő telep beültetésére fogja használni.

Felhívattak ennél fogva mindazon érdekeltek, szőlővetőzetek, egyesületek, s egyéb testületek és hatóságok vagy községek, a kik vagy a melyek közérdeklő szőlőtelepek létesítését még ez év őszén avagy jövő tavaszkor óhajtják kezdeményezni, és e célból a fentebbi értelemben a szükséges szőlővesszőket a miniszteriumtól díjtalanul adományként óhajtják nyerni: hogy ide vonatkozó és a megfelelő adatokkal felszerelt kérvényeiket az egyesület, vagy községnek pedig az illetékes törvényhatóság útján legkésőbb f. é. szeptember hó 1-én terjeszsek fel a miniszteriumhoz.

A jelzett határidőig beérkező kérvények — a mennyiben egyáltalán figyelembe vehetőnek fognak találtatni — első sorban való kielégítésre tarthatnak számot. Ellenben a kitűzött határidőn túl beérkező hasonló díjtalan vesszőadományozások iránti kérelmek ez évre feltétlenül el fognak utasítatni, illetőleg nem fogadtatnak el.

Ez utóbbi rendelkezés indoklása végett s az érdekelteknek e részben való tájékoztatása kedvéért megjegyzetük, hogy a fenti záros határidő kitűzése szükséges azért mert az állami telepeken a jelzett határidő leteltével az addig beérkezett és figyelembe vett kérvények kielégítése után még netán szabad

Hirdetmény.

Több ízben tapasztaltam s az ellen panasz is emellett, hogy serdülo ifjak és felnott egynek is, utczakon és köztereken lövöldöznek, az éneklő madarokat pusztitják s lövöldözéseikkel veszélyessé válnak. Ennek fogva annak üzését ezennel biteltom s felhívom a város közönséget, hogy a város területén lövöldözést beszűntessék, mert utjabban felmerülő esetek alkalmával a fegyverek elköszásával és az 1879. évi kihágási törvény 115. §-a értelmében pénzbírsággal fognak büntettetni.

Megemlítem azonban, hogy minden egyes oly alkalommal, midőn az ezen tilalom elleni kihágás kiskorú, illetve fegyver használatra fel nem jogosítható egyének követik el, azokért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Egyben közrendészeti szempontból a sárkányozást a város lakott területén, telefon és távírda-hálózat által bevont területeken és közutakon biteltom.

Ennélfogva felhívom a szülöket, hogy gyermekeiket attól eltiltsák, mert különben a gyermekek czen a kocsikázókra veszélyes, épületek és távírda-sodronyokra káros kihágásaikért és az okozott kárakért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Arad, 1890. július hó 1-én.

A városi tanács

Arlejtési hirdetmény

Alolított község előjárói közhírre teszik, mikép Apátiiban (Aradm.) 4077 frt 11 kr. kikialtási árral felépítendő jegyzői laknak biztosítása céljából f. hó 27-én d. e. 11 órakor a község házában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre minden szakképzett vállalkozó pályázhat a kikialtási ár 10%-kanak készpénz vagy óvadék képes állomkötvénynek óvadékkép lefizetése mellett; zart ajánlatok is fogadtatnak el a fentebbi feltételek alatt hozza adással, hogy vállalkozó jelentse ki ajánlatában, mikép az árlejtési feltételeket ismeri, melyek az árlejtésig a község házában mindenkor megtekinthetők.

Apáti, 1890. Július 20-án.

Onyioza Toagyer. bíró.

Huf Lázár jegyző.

Birtokeladási hirdetmény.

A bassarága-szonda X. számú 784⁶⁶⁸ holdas kincstári pusztá részletnek örökáron eladása végett az aradi m. kir. államjósáigazgatóságnál 1890. augusztus 22-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli s írásbeli zart ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyben a vonni szándékozók oly kijelentéssel hivatnak meg, hogy a tüzetes eladási feltételek alólított hatóságnál betekinthetők. Kikialtási ára 234660 frt o. ért.

Aradon, 1890. július hó 18-án.

M. kir. államjósáigazgatóság.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

A nagytoráki körorvosi állomás Nagy-Torák község székhelyvel üresedésén, ennek betöltésére a vaslatsz f. é. augusztus hó 2-ikára N.-Torák község házában kiütetik.

E körhöz tartozik Kis- és Nagy-Torák és az ezek által fizetendő évi járulékok a következők:

Kis-Torák évenként 350 frt — kr.
látogatás után nappal 50 —
látogatás után éjjel 1 —

Nagy-Torák évenként 350 —
látogatás után nappal 50 —
látogatás után éjjel 1 —

A pályázók a magyar, német- és román nyelvnek szóbeli, előbbi kettőnek pedig írásbeli jártasságát kimutatni köteleztetvén, felhívattak, hogy törvényeszerű pályamunkáikat f. évi július hó végéig alólított annál inkább betérjessék, mert a később beérkezett pályamunkák figyelem kívül hagyatnak.

Nagy-Becskereken 1890. évi július 10-én.

Bakalovich Agost, főszolgabíró.

Hirdetmény.

6258-1890. 478.3-3

Több ízben tapasztaltam s az ellen panasz is emellett, hogy serdülo ifjak és felnott egynek is, utczakon és köztereken lövöldöznek, az éneklő madarokat pusztitják s lövöldözéseikkel veszélyessé válnak. Ennek fogva annak üzését ezennel biteltom s felhívom a város közönséget, hogy a város területén lövöldözést beszűntessék, mert utjabban felmerülő esetek alkalmával a fegyverek elköszásával és az 1879. évi kihágási törvény 115. §-a értelmében pénzbírsággal fognak büntettetni.

Megemlítem azonban, hogy minden egyes oly alkalommal, midőn az ezen tilalom elleni kihágás kiskorú, illetve fegyver használatra fel nem jogosítható egyének követik el, azokért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Egyben közrendészeti szempontból a sárkányozást a város lakott területén, telefon és távírda-hálózat által bevont területeken és közutakon biteltom.

Ennélfogva felhívom a szülöket, hogy gyermekeiket attól eltiltsák, mert különben a gyermekek czen a kocsikázókra veszélyes, épületek és távírda-sodronyokra káros kihágásaikért és az okozott kárakért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Arad, 1890. július hó 1-én.

Sarlot, főkapitány.

Hirdetmény.

9972 | 1890. sz.

A szabad fürdőt használni szokott közönség felhívattik, hogy fürdés közben a bekerített területet el ne hagyja, illetve a korlátokon kívül ne menjen; az alkalmazzott fürdő felügyelőnek szigorúan engedelmkedjenek, mivel ellenkező esetben büntettetni fognak.

Egyidejűleg elrendelem, hogy a lovak szándécsi helyéül az Atzél-féle szállás és a gyepföldi szűzben levő s a szabadfürdő helyektől lejjebb fekvő lejtős partok használatok csak.

A Walder S. és fia fakereskedés mögött eddig használni szokott lö-fürdőt helynek továbbra is e célra leendő használatra betiltatik, mert az említett hely többnyire tntajokkal s hajókkal lévén elfoglalva, ott köz- és életbiztonsági szempontból, a lö-fürdés meg nem engedhető.

A lö utasítás hosszu kötéllal eszközözendő; a lóra ülve leszárti tilos. Ha azonban a lovak kézzel szándékoltnak megmosatni, az esetre az a kijelölt helyek azon részén eszközölhető, hol a Maros folyó vizállása 1/2 méternél nem magasabb.

Arad, 1890. július hó 8-án.

Sarlot s. k., főkapitány.

Kárpitos kellékek.

Egyedül e szakmában az egész környékben: Teljes ágyberendezések:

1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.
75.	50.	40.	30.	17.50.

máshol csak utánózva.

PAPLAN,
selyem, atlasz, kasmir, ruze, karton.

MADRATZ,
lósör, tevesör, tehénsör, afrik, tengerifü.

SZONYEGEK,
welwet, tapesztri, manilla, jutte.

Függönyök és garniturok,
plüs, gubelin, ripsz, jutte.

POKRÓCZOK,
angol-flanell, erdélyi, csei, steieri.

Ablak roletták gyári raktára.

Mennyasszonyi kelengyék kiállítása és szállodák berendezése elvállaltatik.

Ürményi Tóbiás Arad,
főter 25. sz. Neuman-féle ház.

Gabona zsákok.